

ΔΙΕΘΝΗΣ ΕΚΘΕΣΗ ΒΙΒΛΙΟΥ

Οι Αγγλοι, ο Καβάφης και η σκιά του ΕΚΕΒΙ

M

Με 200 εκδότες και πρόγραμμα που περιλαμβάνει 170 εκδηλώσεις άνοιξε τις πύλες της, έστω και μετ' εμποδίων, η 10η διοργάνωση στη Θεσσαλονίκη

ΡΕΠΟΡΤΑΖ ΜΑΝΩΛΗΣ ΠΙΜΠΛΗΣ

ε τη συμμετοχή του Βρετανού Τζόνθαν Κόου, ο οποίος χθες προσέλυσε πολύ κόσμο, αλλά και με μία ζωντανή σύνδεση μέσω Skype με τον Ιρβιν Γιάλομ άνοιξε τις πύλες της χθες στους χώρους της Helexpo η 10η Διεθνής Εκθεση Βιβλίου της Θεσσαλονίκης.

Η σύνδεση με τον Ιρβιν Γιάλομ, η οποία είχε τη μορφή συνέντευξης από τον έλληνα εκδότη του Σταύρο Πετσόπουλο και τον πανεπιστημιακό, πολιτικό φιλόσοφο, Άρη Στυλιανού και επικεντρώθηκε κυρίως στο βιβλίο του Γιάλομ «Το πρόβλημα Σπινόζα», πραγματοποιήθηκε ενταγμένη στην εκδήλωση των εγκαινίων, κάτι που ξένισε ορισμένους αφού έγινε μετά την επίσημη ομιλία του Μητροπολίτη Ανθιμου και πριν από τις ομιλίες του δημάρχου Γιάννη Μπουτάρη, του περιφερειάρχη Απόστολου Τζιτζικώστα και του αναπληρωτή υπουργού Κώστα Τζαβάρα. Ο αναπληρωτής υπουργός Παιδείας στην ομιλία του κάλεσε όλους, μέσω μάλιστα μιας έκθεσης βιβλίου που στις ημέρες μας αποκτά μεγαλύτερο συμβολισμό, να αντισταθούν στη βαρβαρότητα, υπονοώντας, χωρίς να την κατονομάζει, την καταδίκη της δράσης της Χρυσής Αυγής.

Το πρωί η έκθεση ήταν ανοικτή σε σχολεία - περίπου 800 παιδιά επισκέφθηκαν την «Παιδική Γωνιά», η οποία, όπως και τις προηγούμενες χρονιές, αποτελεί ένα από τα βασικά σημεία-ατραξιόν της.

Το απόγευμα το ενδιαφέρον μονοπάλησε ο Βρετανός Τζόνθαν Κόου, μέλος της εννεαμελούς αποστολής βρετανών συγγραφέων στην έκθεση, ο οποίος συζήτησε με την ποιήτρια και μεταφράστρια Κρυστάλλη Γλυνιαδάκη. Η Βρετανία είναι η έκτη κατά σειρά τιμώμενη χώρα στον θεσμό που εγκαινιάστηκε το 2008 - οι προηγούμενες ήταν κατά σειρά η Γαλλία, η Γερμανία, η Κίνα, οι αραβικές χώρες συνολικά και η Σερβία.

Μαζί με τον Τζόνθαν Κόου ήρθαν στο πλαίσιο αυτό οι Σίλια Ρις, Ντέιβιντ Νίκολς, Αντριου Κρούμι, Ντέιβιντ Χάρσεντ, Σούζαν Τζόνσον, Μάικλ Αρντίτι, Ρέιτσελ Κασκ και Βικτόρια Χίσλοπ. Στην έκθεση θα συμμετάσχουν επίσης ο Ισραηλινός Άμος Οζ, ο Βάσκος Μπερνάντο Ατσάγα, η Αμερικανίδα Νικόλ Κράους, αλλά και συγγραφείς από τη Γερμανία, τη Γαλλία και την Αυστραλία.

Οι έλληνες εκδότες μετέχουν και εφέτος αρκετά μαζικά: περίπου 200 δίνουν το «παρών». Οι περισσότεροι μεγαλύτεροι οίκοι - εφέτος ήρθε και ο Καστανιώτης που δεν είχε έρθει πέρυσι -, με κυριότερες απουσίες αυτές

των εκδόσεων Ψυχογιός, Λιβάνη και Μίνωας, που δεν έχουν περίπτερα στην έκθεση. Γύρω στις 170 εκδηλώσεις θα διοργανωθούν συνολικά, ενώ στο διεθνές κομμάτι συμμετέχουν περίπου 18 χώρες. Λίγα πάντως από τα περίπτερα αυτά έχουν κάτι περισσότερο από μια τυπική παρουσία.

Αντίθετα, το περίπτερο της τιμώμενης χώρας, με την παρουσία των συγγραφέων αλλά και του δραστήριου Βρετανικού Συμβουλίου που βρίσκεται στη Θεσσαλονίκη με όλα τα στελέχη του, είναι ιδιαίτερα ζωντανό και αναμένεται τις επόμενες ημέρες να τραβήξει το ενδιαφέρον των επισκεπτών.

Το θεματικό περίπτερο εφέτος είναι αφιερωμένο στον Κωνσταντίνο Καβάφη με αφορμή τα 150 χρόνια από τη γέννησή του. Θα πραγματοποιηθούν συζητήσεις και προβολές γύρω από το έργο του - μεταξύ άλλων και συζήτηση για την εκδοτική του τύχη στην ίδια την Αίγυπτο όπου έζησε.

Η έκθεση διοργανώνεται από το Εθνικό Κέντρο Βιβλίου (ΕΚΕΒΙ), τη Διεύθυνση Γραμμάτων, τη Γενική Γραμματεία Πολιτισμού (του υπουργείου Παιδείας, Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού), την Helexpo, την Πανελλήνια Ομοσπονδία Εκδοτών Βιβλιοπωλών (ΠΟΕΒ) και τον Δήμο Θεσσαλο-

INFO

10η Διεθνής Εκθεση Βιβλίου, έως την Κυριακή στους χώρους της Helexpo στη Θεσσαλονίκη. Είσοδος ελεύθερη. Στο Ιντερνετ: <http://www.thessalonikibookfair.com>

νίκης, με την υποστήριξη της Περιφέρειας Κεντρικής Μακεδονίας και του Συνδέσμου Εκδοτών Βόρειας Ελλάδας.

Στην πράξη, μεγάλο βάρος της διοργάνωσης εφομίστηκαν υπάλληλοι του υπό κατάργηση Εθνικού Κέντρου Βιβλίου, οι οποίοι έχουν τη γνώση και την εμπειρία των προηγούμενων διοργανώσεων, σε στενή συνεργασία με το Βρετανικό Συμβούλιο (ως προς την τιμώμενη χώρα).

Πριν από μερικούς μήνες δημιουργήθηκαν αμφιβολίες για την ομαλή διεξαγωγή της έκθεσης, καθώς ο αρμόδιος αναπληρωτής υπουργός Κ. Τζαβάρας αποφάσισε πρώτα την αποπομπή του διοικητικού συμβουλίου και μετά την κατάργηση του Εθνικού Κέντρου Βιβλίου, κύριου φορέα που έστησε και «τρέχει» την έκθεση όλα αυτά τα χρόνια. Εντέλει όμως η εκκίνηση έγινε χωρίς απρόοπτα.



MOTIONTEAM



MOTIONTEAM

Φεστιβάλ Ποίησης

Για δεύτερη φορά φέτος οργανώνεται (από την Εταιρεία Συγγραφέων) Διαβαλκανικό Φεστιβάλ Ποίησης με τη συμμετοχή ποιητών από εννέα χώρες.

Θ πραγματοποιηθεί και τιμητική εκδήλωση για τον καθηγητή Δημήτρη Μαρωνίτη, η ακαδημαϊκή καριέρα του οποίου συνδέθηκε με τη Θεσσαλονίκη.



ΤΖΟΝΑΘΑΝ ΚΟΥΟΥ

«Η Ελλάδα είναι για μία ακόμη φορά στο έλεος των ισχυρών»

«Ολοι είμαστε προϊόντα του παρελθόντος μας» έλεγε χθες το απόγευμα στον χώρο της Διεθνούς Εκθεσης Βιβλίου της Θεσσαλονίκης ο δημοφιλής (και) στην Ελλάδα βρετανός συγγραφέας Τζόναθαν Κόου.

Ο πολιτικός συγγραφέας από το Μπέρμιγχαμ, που στο «Τι ωραίο πλιάτσικο!» αποτύπωσε με σαφήνεια (αν και με την αφέλεια και την αθωότητα των 28 του χρόνων, όπως είπε χθες) την εποχή της Μάργκαρετ Θάτσερ, περισσότερο από το παρελθόν, από το οποίο οι περισσότεροι προσπαθούν να ξεφύγουν, τον ανησυχεί το παρόν. Και μάλιστα από πολλές απόψεις: «Από τη μια παλεύουμε με το παρελθόν, από την άλλη δεν συζητούμε αρκετά γι' αυτό. Και ζούμε σε ένα αιώνιο παρόν», λέει. «Από το οποίο είναι δύσκολο να δραπετεύσουμε. Ζούμε στιγμιαία. Παρακολουθούμε τις ειδήσεις της στιγμής, είναι όμως δύσκολο να βρούμε τη στιγμή εκείνη που θα αναλογιστούμε από πού προερχόμαστε. Και έτσι ξεχνάμε εύκολα. Όλα αυτά κάνουν την Ιστορία να επαναλαμβάνει τον εαυτό της πολύ πιο σύντομα από άλλοτε».

Στη Βρετανία, το '50 όλοι οι πολιτικοί ήταν απόφοιτοι του Ιτον. Η Θάτσερ κληρονόμησε ένα κόμμα αριστοκρατών που ζούσαν σε κάστρα χωρίς επαφή με τους κοινούς ανθρώπους. Και είναι αλήθεια πως προσπάθησε να σπάσει αυτή την παράδοση των Συντηρητικών. Σήμερα όμως ξαναβλέπουμε τα ίδια».

Το παρόν τον ανησυχεί και από μια άλλη σκοπιά: «Σήμερα και στη Βρετανία εφαρμόζονται προγράμματα περικοπών. Είναι μια κατάσταση που δίνει έδαφος σε ακραία κόμματα, όπως αυτό των Ανεξάρτητων, που ζητούν τον περιορισμό των μεταναστών και την έξοδο από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Με άλλα λόγια, ζητούν την απομόνωση. Αλλά η εντύπωσή τους ότι αν ανακτηθεί ο πλήρης εθνικός έλεγχος, όλα τα σημερινά κοινωνικά προβλήματα θα λυθούν, είναι μια αυταπάτη».

Αυτό το μελαγχολικό παρόν τον απασχολεί και στα βιβλία του. Στα τελευταία του μυθιστορήματα – έχει γράψει δέκα συνολικά, και στην Ελλάδα κυκλοφορούν μεταφράσεις του από τις Εκδ. Πόλις – μεταθέτει τον χώρο δράσης από το Λονδίνο στην περιφέρεια. «Θέλω να παρουσιάσω το τοπίο της χώρας που δημιουργήθηκε τα τελευταία τριάντα χρόνια. Δεν εννοώ τις κοιλάδες και τους λόφους αλλά αυτή την

ομογενοποίηση των Στάρμπακς και των αυτοκινητοδρόμων. Στο πανομοιότυπο αυτό τοπίο των βρετανικών πόλεων, ένα τοπίο σαν καλυμμένο με μια κουβέρτα, είναι δύσκολο να υπάρχουν ανθρώπινες σχέσεις. Ο φόβος μου είναι ότι τα προβλήματα μεγαλώνουν και ότι εγώ που χρησιμοποιώ τη σάτιρα δεν θα μπορώ να γράψω. Οσο πιο σοβαρά είναι τα πράγματα τόσο δυσκολότερα αστειεύεται με αυτά».

Για τη Μάργκαρετ Θάτσερ λέει ότι ο θάνατός της δεν του προκάλεσε καμία συγκίνηση. «Θα συμβεί σε όλους μας, άλλωστε». Όταν ήταν νέος, γόνος Συντηρητικών γονέων, λίγο έλειψε να την ψηφίσει. Σήμερα αναρωτιέται «πώς αυτή, μια κόρη μπακάλη, έφτασε να κλείνει εργοστάσια για να προωθήσει μια οικονομία χρηματοοικονομική, με υπερδανεισμό και χρήματα του αέρα, που τώρα οδηγείται στην κατάρρευση».

Για την Ελλάδα, λέει ότι «για μία ακόμη φορά είναι αδύναμη, στο έλεος των ισχυρών». Τα μυθιστορήματα, συνεχίζει, δεν μπορούν να προτείνουν λύσεις, μόνο να φωτίσουν τις καταστάσεις μπορούν. Ετσι ούτε για τη σημερινή κατάσταση στη χώρα μας έχει να προτείνει λύση. «Το μόνο που σκέφτομαι είναι ότι όταν είσαι αδύναμος, η λύση είναι η συλλογική δράση. Πρέπει τα κράτη που βρίσκονται σε θέση αδυναμίας, να δράσουν από κοινού».

“

«Όταν γράφω, είμαι... Στάλιν»

«Αν γράφω, είναι γιατί στη ζωή μου είμαι πολύ δημοκρατικός», είπε ο Τζόναθαν Κόου. «Στην οικογένειά μου είμαι πολύ δημοκρατικός, στην καθημερινότητά μου είμαι μάλλον αδύναμος. Στους χαρακτήρες των μυθιστορημάτων μου όμως δεν δίνω καμία ελευθερία. Όταν γράφω, είμαι... Στάλιν. Είναι η μόνη στιγμή στην οποία μπορώ να ασκώ εξουσία»



Ο δημοφιλής στη χώρα μας βρετανός συγγραφέας Τζόναθαν Κόου, χθες στη Θεσσαλονίκη

Η Κρατική Ορχήστρα Θεσσαλονίκης ερμήνευσε έργα συνθετών από τη Βρετανία – τιμώμενη χώρα της έκθεσης – στην τελετή των εγκαινίων